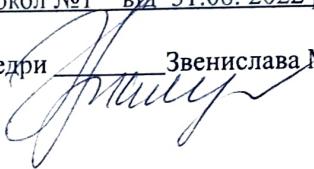

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Біологічний факультет
Кафедра екології

Затверджено
на засіданні кафедри екології
біологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол №1 від 31.08.2022 р.)

Завідувач кафедри Звенислав МАМЧУР

Силабус з навчальної дисципліни
ЕКООСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ,
що викладається в межах **ОПП Екологія**
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здобувачів зі
спеціальності 101 Екологія

Львів 2022

Назва дисципліни	ЕКООСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ
Адреса викладання дисципліни	вул. Саксаганського 1, 79005 Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплено дисципліну	біологічний факультет, кафедра екології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	10 Природничі науки, 101 Екологія
Викладач дисципліни	Джура Наталя Миронівна, к.б.н., доцент, доцент кафедри екології
Контактна інформація викладача	nataliya.dzhura@lnu.edu.ua https://bioweb.lnu.edu.ua/employee/jura-n-m вул. Саксаганського 1, 79005 Львів
Консультації з питань навчання з дисципліни відбуваються	Консультації проводяться в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю): вул. Саксаганського, 1, ауд. 203. Також передбачено онлайн консультації. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://bioweb.lnu.edu.ua/department/ecology https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3397
Інформація про дисципліну	<p>Навчальна дисципліна є продовженням циклу дисциплін професійно-практичної підготовки студентів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 101 Екологія. Зміст дисципліни побудовано з акцентом на підготовку висококваліфікованих екологів таким чином, щоб надати здобувачам необхідні знання про екологічну освіту як інструмент для прийняття рішень, формування екологічного світогляду і мотивації до дій в інтересах сталого розвитку для збереження довкілля.</p> <p>Здобувачі освіти набудуть компетентностей: знаходити нові творчі підходи до вирішення професійних завдань; здатність до продуктивної професійної діяльності на основі розвиненої педагогічної рефлексії відповідно до провідних ціннісно-світоглядних орієнтацій; здатність виявляти та вирішувати проблеми у професійній діяльності; уміння демонструвати екологічну компетентність у професійних ситуаціях; усвідомлення глобальних (у тому числі екологічних) проблем людства і можливостей власної участі у їх розв'язанні; усвідомлення громадянського обов'язку; усвідомлення важливості екологічної культури для гармонійного розвитку суспільства та особистості.</p>
Коротка анотація дисципліни	<i>Екоосвітня діяльність</i> – вибіркова навчальна дисципліна відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 101 Екологія. Дисципліна викладається у 7 семестрі обсягом 3 кредити ЄКТС.
Мета та цілі дисципліни	<p><i>Мета дисципліни:</i> задовільнити освітні і кваліфікаційні потреби студентів, посилити їх конкурентоспроможність та затребуваність на ринку праці; розширити знання про екологічну освіту як інструмент для прийняття рішень, формування екологічного світогляду і мотивації до дій в інтересах сталого розвитку для збереження довкілля; виховати ціннісне ставлення до природи, екологічного стилю життя, бажання дбайливо використовувати природні ресурси.</p> <p><i>Цілі дисципліни:</i></p> <p>формування знань про: екологічну освіту як інструмент для прийняття рішень в інтересах сталого розвитку для збереження довкілля; інноваційні методи екоосвітньої діяльності та готовність застосовувати їх при організації освітнього процесу;</p> <p>розвиток умінь і навиків: організації якості життя у стилі <i>еко</i>; творчо самостійно здобувати знання у галузі екоосвітньої діяльності; формування екологічного світогляду і мотивації діяти в інтересах сталого розвитку для збереження довкілля; ціннісного ставлення до природи і бажання дбайливо використовувати природні ресурси; орієнтуватися в постійному потоці інформації; встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, аналізувати й логічно</p>

	<p>мислити, вирішувати екологічні проблеми і завдання;</p> <p>розвиток соціальних навичок (soft skills): прагнути діяти соціально, відповідально та свідомо; уміти працювати в команді.</p>
Література для вивчення дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> Bogoliubov V.M. Formuvannia zmistu osviti v interesakh stalogo rovityku sushpol'stva / Visokояkisna, dostupna, vyperekdal'na osvita [Elektronnyi resurs]. Rежим доступу: http://blogs.lb.ua/kiev_2025/121320_visokoyakisna_dostupna_viperedzh.html. Visočka O. S. Osвita dla stalogo rovityku: Naуково-metodichnyi posibnik. – Dnipropetrovsk, 2011. – 200 c. Dzura N. M., Mamchur Z. I. Vступ do ekologichnoi diyalnosti: navchalno-metodichnyi posibnik dla studentiv pershого (bakalavr'skogo) rivnia specjalnosti 101 Ekologiya. – Lviv : Lviv'skiy natsional'nyi universitet imeni Ivana Franka, 2020. – 120 c. Dzura N. M. Innovatsiyi tekhnologii navchannya v sistemi shkolynoi ekologichnoi osviti : navchalno-metodichnyi posibnik / N.M. Dzura. – Lviv: Lviv'skiy natsional'nyi universitet imeni Ivana Franka, 2016. – 104 c. Dzura N.M., Nagirnich O. M. Formuvannia ekologichnoi kompetentnosti yak skladovoї profesiinoi pidgotovki magistriv osviti // Biscnik Zaporižz'kogo natsional'nogo universitetu. Pedagogichni nauky № 3 (36). Ch. II (2020). – C. 37 – 43. Dzura N. Organizatsiya ekoosvitnoi diyalnosti dla stalogo rovityku v umovaх загальноosvitnoi shkoli // Biscnik Lviv'skogo universitetu. Ser. Pedago-gichna. 2019. Vip. 34. – C. 52–62. Doškіlnyatam pro staliy rovityk: didaktichni materiali dla vikoristannya u doškіlnix navchalnyx zakladax / avt.-uklad. O.I. Pometyun. – D. : LIRA, 2015. Zeleniy paket : posib. dla vчителя. – OBSC, Regionalnyi ekologichnyi tsentr dla Centralnoi ta Sxidnoi Evropy, 2010.– 256 c. Mamchur Z., Dzura N., Dumich O., Chuba M., Drach Yu., Podan I. Ekologichni aspekti vikonannya cielей stalogo rovityku v Ukrayni // Staliy rovityk – stan ta perspektivi: Materiали Mіжнародного naukovogo simpoziumu SDEV'2018 (28 lutogo–3 bereznya 2018 roku, Lviv-Slav'ske, Ukrayna). – Lviv, 2018. – C. 55 – 58. Ekologichne pravo Ukrayni : navch. posib. / B. P. Ratynska, A. V. Rabinovich; Ukoopspilka, Lviv. komerц. akad. – Lviv, 2015. – 203 c. Ekologiya: pidruchnik dla studentiv viizhix navch. zakladiv / kol. autoriv; za zag. red. O. E.Pahomova. – X. : Folio, 2014. – 666 c. Pometyun O. Interaktivni tekhnologii navchannya: teoriya, praktika, dosvid / O. Pometyun, L. Pirozhenko. – K. : A.P.H., 2002. Pometyun O. Uroki dla stalogo rovityku : navch. posib. dla uchiniv 8 klassu zagalnoosvitnih shkil / O. Pometyun, L. Pilipchatsina, I. Sushchenko. – Vid. 2-ge, vypri. I dopovin. – D. : Lira, 2013. – 116 c. Pometyun O. Uroki dla stalogo rovityku: Jak organizuvali pozaklasnu robotu uchiniv osnovnoi shkoli : metod. posib. dla klasnih kerivnikiv 5-7 klasiv zagalnoosvitnih navchalnyx zakladiv / O. Pometyun, I. Sushchenko, O. Topuzov. – K. : Osvita, 2011. Projekt Strategii rovityku osviti v Ukrayni na 2012-2021 roki, 2011. 144 c. Formuvannia prirodno-ekologichnoi kompetentnosti ditej doškіlnego viku. Navch.-metod. posib. dla organizatsii rrobiti z ekologichnogo vixovanannya v zakladax doškіlnoi osviti / N.M. Dzura, M.Yu. Prystay-ko, I. V. Shkodin, L. A. Ho'm'yk. – Lviv, 2022. – 60 c. Development of scientific, technological and innovation space in Ukraine and EU countries: collective monograph / Dzhura N. M., Machynska N. I. Theoretical and methodological aspects of environmental competence formation as a necessary component of professional training of preschool education specialists. – Riga, Latvia : "Baltija Publishing", 2021.

18. Hulse J. H. Sustainable Development at Risk: Ignoring the Past. / J. H. Hulse — New Delhi: Cambridge University Press India Pvt. Ltd. Ottawa: International Development Research Centre, 2007. — 390 p.
19. Encyklika Laudato si' Ojca Świętego Franciszka Poświęcona Trosce o Wspólny Dom (2015);
http://w2.vatican.va/content/dam/francesco/pdf/encyclicals/documents/papa-francesco_20150524_enciclica-laudato-si_pl.pdf
20. Laudato si' – «Славен будь» короткий виклад нової енцикліки Папи Франциска / Радіо Ватикану [Електронний ресурс, 2015] – Режим доступу:
[http://uk.radiovaticana.va/news/2015/06/18/«laudato_si'» – короткий виклад/1151363](http://uk.radiovaticana.va/news/2015/06/18/«laudato_si'»_–_короткий_виклад/1151363)

Інтернет-ресурси:

21. Освіта для сталого розвитку в дії <http://www.esd.org.ua/node/892>
22. Сучасна екологічна освіта в Україні –
<http://ecoosvita.org.ua/storinka/shcho-take-suchasna-ekologichna-osvita-v-ukravini>
23. <http://www.ecoosvita.org.ua/>
24. Сталий розвиток - <https://en.wikipedia.org/wiki/Sustainability>
25. Sustainable development - <http://blogs.worldwatch.org/sustainabilitypossible/>
26. Концепція регіональної системи освіти для сталого розвитку
http://dea.gov.ua/chapter/koncepciya Regional4noi_sistemi_osviti_dlya_stalogo_rozvitu
27. Бюро УГКЦ з питань екології [Електронний ресурс, 2017] – Режим доступу: <http://ecoburougcc.org.ua/>
28. Духовно-екологічний центр християнської злагоди і любові “Здвижин” [Електронний ресурс, 2017] – Режим доступу:
<http://nnph.if.ua/2011/03/07/445/>

Більше матеріалів подано на платформі електронного курсу
<https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3397>

Тривалість курсу	один семестр
Обсяг курсу	90 год., з яких 32 години лекцій, 16 годин практичних занять та 42 години самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>Освітній компонент покликаний посилити наступні компетентності і програмні результати:</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>К3-2. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій</p> <p>К3-3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>К3-10. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>Спеціальні (фахові компетентності):</p> <p>КС-11. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування.</p> <p>КС-12. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.</p> <p>Програмні результати навчання (професійні знання, вміння та навички):</p> <p>ПР-01. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами.</p> <p>ПР-08. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.</p> <p>ПР-13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.</p> <p>ПР-14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.</p> <p>ПР-17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти будуть</p>

	<p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> мету, завдання і зміст безперервної екологічної освіти та екологічного виховання; інноваційні методи викладання: <i>тренінгові технології</i> та <i>новітні тренінгові техніки</i>; <i>коучингові техніки</i>; <i>тьюторингові та менторингові практики у роботі викладача</i>; інтерактивні методи навчання та метод кейсів; інструменти фасилітації для проведення ефективних навчальних заходів в онлайн-форматі; STEM-освіта як інновація оновлення технологій навчання природничих дисциплін; впровадження дистанційних послуг у середній та вищій освіті; професійні компетентності вчителя у системі неперервної екологічної освіти; вітчизняні та зарубіжні надбання й інноваційні рішення в освіті. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> організовувати екоосвітню діяльність на засадах емпауермент-педагогіки: мотивації і натхнення на дії; планувати й організовувати освітню й екологічну діяльність в командах під час різних форм еколо-просвітницької діяльності; впроваджувати в практику екоосвітньої діяльності педагогічні інновації та науковий досвід; використовувати у практичній діяльності інноваційні технології навчання (творчо-розвивальні, особистісно орієнтоване і проблемне навчання, дослідницько-пошукову роботу, інтерактивні методи навчання, ігровий підхід, метод моделювання, проектну технологію тощо) як необхідні складові оволодіння педагогічною майстерністю; проводити кейс-уроки у процесі впровадження STEM-освіти в загальноосвітніх школах; організовувати екоосвітню та науково-дослідницьку діяльність з учнівською і студентською молоддю з використанням засобів інформаційно-освітнього простору. проводити лекції, тренінги, дискусії у рамках екоосвітньої діяльності для різних груп населення; аналізувати екологічні наслідки глобальних проблем людства; застосовувати принципи і концепції сталого розвитку у соціально культурній діяльності; моделювати можливі шляхи вирішення проблем і прогнозувати наслідки результатів антропогенної діяльності, проводити інтегральну екологічну оцінку для визначення загальної екологічної ситуації; формувати звички соціально відповідальної поведінки у повсякденному житті для збереження довкілля загалом й адаптації до умов проживання на певній території зокрема; діяти соціально, відповідально та свідомо; працювати в команді.
Ключові слова	Екологічна освіта, екоосвітня діяльність, якість життя, сталий розвиток, освіта для сталого розвитку, охорона довкілля, екологічний світогляд, глобальні екологічні проблеми, освіта упродовж життя, інноваційні методи екоосвітньої діяльності.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультацій для підвищення результативності навчально-професійної діяльності здобувачів вищої освіти
Теми	Тематичний план вивчення дисципліни подано у таблиці* (скороочено), на платформі https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3397
Підсумковий контроль, форма	Залік виставляється за підсумками поточної успішності, модульного контролю, виконаних і захищених проектів у кінці 6 семестру.

Пререквізити	Вивчення навчальної дисципліни ґрунтуються на загальних компетентностях, сформованих у межах вивчення навчальних дисциплін на попередніх курсах. Сформовані знання, практичні уміння і навички у студентів стануть основою для подальшого вивчення дисциплін циклу професійної та практичної підготовки (<i>Природоохоронне законодавство та екологічне право, Агроекологія, Збереження біотичного та ландшафтного різноманіття, Екобезпека й управління в екологічній діяльності тощо</i>).
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання дисципліни	<ul style="list-style-type: none"> ● словесно-наочні та словесно-практичні методи навчання (розповідь, пояснення, проблемні бесіди, семінари-дискусії, презентації, доповіді, обговорення, ілюстрації, демонстрації, інформаційні технології та ресурси); ● інтерактивні методи навчання (кейс-методи аналізу конкретних екологічних ситуацій, прес-конференції, мозковий штурм, робота в екомандах, метод проектів); <p>Форми навчання: лекції, практично-семінарські заняття, самостійна робота, консультації, робота в системі Moodle, самоконтроль.</p>
Необхідне обладнання	Комп'ютер, проектор, загальновживані комп'ютерні програми.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Політика виставлення балів. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою:</p> <p>✓ Виконання і захист практичних робіт: 8 практичних занять по 5 балів – разом 40 балів.</p> <p>✓ Модульний контроль (два модулі по 15 балів – разом 30 балів).</p> <p>✓ Екологічні проекти і їх презентація – 30 балів.</p> <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Залік виставляється за підсумками поточної успішності, модульного контролю, виконаних і захищених екологічних проектів.</p> <p>Академічна добросердість: Роботи здобувачів є виключно оригінальними дослідженнями чи міркуваннями.</p> <p>Жодні форми порушення академічної добросердісті не толеруються</p>
Питання до заліку чи екзамену	Усі питання і тестову базу подано на платформі https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3397
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу на сайті: http://e-learning.lnu.edu.ua/course/...

Тематичний план вивчення дисципліни*

№	Лекції	К-с ть год ин	Практичні заняття	К- ст ь го дин

Змістовий модуль 1. Екологічна освіта і сталий розвиток. Форми організації екоосвітньої діяльності

1	ТЕМА 1. Екологічна освіта для сталого розвитку суспільства і якості життя кожної людини.	2	ПР 1. Екологічні компетентності та стиль життя здобувачів освіти. Аналіз екокалькулятора «Мій екологічний слід».	2
2	ТЕМА 2. Принципи сталого розвитку суспільства. Освіта для сталого розвитку – необхідність сьогодення.	2		
3	ТЕМА 3. Освітній процес і заклади освіти в Україні. Особливості організації екоосвітньої діяльності у різних закладах освіти.	2	ПР 2. Соціально-економічний розвиток суспільства в контексті сталого розвитку.	2
4	ТЕМА 4. Методи навчання екології, їх класифікація. Прийоми і технічні засоби навчання.	2		

5	ТЕМА 5. Форми організації екоосвітньої діяльності. Урок – основна форма навчання екології.	2	ПР 3. Навчально-методичний комплекс (НМК) про довкілля і сталій розвиток «Зелений пакет». Моделювання дилем. Робота з НМК в екомандах.	2
6	ТЕМА 6. Екскурсія як форма навчання і пізнання. Екологічна стежка.	2		
7	ТЕМА 7. Новітні освітні технології для реалізації екоосвітньої діяльності. Інноваційні методи навчання.	2	ПР 4. Інтерактивні методи навчання: Метод мозкової атаки, Мікрофон, Робота в парах, Ромашка Блума, Синергетичний метод проведення зустрічей екоманд та інші.	2
8	ТЕМА 8. Емпаєрмент-педагогіка – надання людині мотивації та натхнення до дій. Тренінги. Квести. Екологічні проекти	2	Екологічні ігри	

Змістовий модуль 2. Особливості організації екоосвітньої діяльності

9	ТЕМА 9. Природно-заповідний фонд в Україні. Просвітницьке значення природних територій об'єктів. Особливості організації екоосвітньої діяльності на території ПЗФ	2	ПР 5. Практичні дослідження антропогенного впливу на довкілля. Дослідження особистого внеску у парниковий ефект та енергетичну кризу Біосфери. Практичні дослідження охорони і збереження природних ресурсів.	2
10	ТЕМА 10. Еколо-натуралістичні центри, природоохоронні організації, їхня роль у просвітницькій роботі здобувачів освіти.	2		
11	ТЕМА 11. Особливості змісту та планування екологічної освіти у ЗДО, початковій і середній школі.	2	ПР 6. Ділові ігри екологічного змісту. Тренінгові технології. Моделювання ігор на запропоновану тематику.	2
12	ТЕМА 12. Особливості змісту та планування екологічної освіти у старшій і вищій школі. Післядипломна екологічна освіта і просвіта	2		
13	ТЕМА 13. Життя у стилі <i>еко</i> . Якість життя в умовах великого міста. Правильне харчування – запорука здоров'я нації.	2	ПР 7. Екологічне виховання. Просвітницька діяльність. Виховні заходи з екології. Екологічні акції (тематику вибирають студенти). Робота з екологічними кейсами.	2
14	ТЕМА 14. Християнсько-екологічна освіта в Україні: нові виклики. Енцикліка Папи Франциска Laudato si'. Розділи енцикліки Laudato si' «Екологічна освіта і духовність».	2		
15	ТЕМА 15. Екологічні проекти. Соціальні екоініціативи. Неформальна екологічна освіта: види і принципи реалізації.	2	ПР 8. Екологічні проекти. Соціальні екоініціативи. Презентація екологічних проектів.	2
16	ТЕМА 16. Особливості реалізації екоосвітньої діяльності на різних рівнях неформальної освіти. Освіта упродовж життя.	2		
Всього		32		16

Автор доцент кафедри екології Наталія ДЖУРА

Погоджено

Голова методичної ради
біологічного факультету
Віталій ГОНЧАРЕНКО
31.08.2022 р.

Гарант ОПП

Звенислава МАМЧУР

31. 08

2022 р.